

Tii te Paulo nge céii lépwo Filipi Atabuhi ko a tii

Woo na e tii a tii ce?

Wo Paulo, pa apostolo. Ke e mu pelen wo Timoté.

E tii éniile?

Ha awieme a jo 60 me 62, ha a bécéiuhe bwo mu he karépu te Paulo ne Rome (*Apostolo* 28.30–31). Ha a benaamwon naa, ke e tii ni tii na paa: a tii ce, nge céii lépwo Filipi; ke a tii nge céii Filémon; ke ni bée tii mwo nge céii lépwo Éféso; me lépwo Kolosé.

E tii me dee?

Te lépwo acéihi ha a pwomwo ubwo Filipi me lépwo apihuô telé. E pwotii nge céiilé wo Paulo he na 12 ni jo alecehe a bwo mi pipatemehi telé a Pwooti Wâé.

É ko ade na e tii?

Te junihe eânime Paulo te lépwo Filipi (1.8), ke e tii, beme e pii a pipwoééhe ten ne kolé, ke me e ne telé a jepule kon. E pipwo-olé telé ko ni âpipati na lé ne ten (4.10–15). E pamwoiulé beme lé cumang ne he ni céihi telé, ke me lé pipenem ibu ha a pwonime na céiu (1.27). Ke e pii telé pie, me lé tee pipwodéén taaci heme lé mu ko Padaame (4.4).

Ade ace âne a tii ce?

A tii ce, ke pii kon pie, ‘Tii ko pipwodéén’, be e piohiwon ko tii a *pipwodéén* ne hen wo Paulo. A ju pipwodéén, ke time e uce âbé mu ko ni naado na élé pwomwo kojakenye. Kehe e âbé mu ko a péém de Padué na e mu he ni pwonimenye, mu ko a bwo wogenye he Kériso.

Be nye alihi ne ha a mulihe Paulo pie, pana e te junihe mu he ni picani me ni téé ko Kériso. E tii mu he karépu ne Rome, kehe mwo time e uce ju temehi ce huô kon, be wieli e o mele (1.7; 2.17,23). Ke hiwon lépwona lé téétieng, ke cubwonieng (3.2), kehe te ju mehin ni acéihi na lé picani ten (2.20,21).

Kehe icehi ana e te pipwodéén taaci wo Paulo, ke e hegi nina e tooeng na ati he ni piduaan, ke é ati he ni benaamwon. E pii pie «Tai jan ne kong ati ninaa, é mu ko Kériso na e pamwoiuéo» (4.13).

E tii mwo pie, ana a junaado, ke a bwo temehi Iésu Kériso, Padaame henye. Ke te piticenaado ne ko ati ni béé naado koja anaa (3.8).

Wâé heme nye pipwohewii Iésu ne ha ati ni naado. E pwo me piwahin nang, ke e pineeng me e mele me denye ne ko a kuricé. Ke wâé heme nye pinekenye, ke genye muko pipwoeabwé tenye, ne ha a piwahin pwohewiieng.

A bwomune a tii Filipi

Pipwobwocu ke pipwo-olé (1.1–11)

E piân a Pwooti Wâé (1.12–18)

A mulihe Paulo me de Kériso (1.19–26)

Ni pihuô te Paulo ne te lépwo Filipi (1.27—2.18)

E pahede Timoté me Épafrodite (2.19–30)

A junaado ke me nye temehi Kériso (3.1–21)

Ni béé pihuô te Paulo ke bépínelé (4.1–23)

Pipwobwocu

¹ Woéo* Paulo na é pwotii, he wogemu me Timoté, be lupwo apenem de *Kériso Iésu. É pwotii lé céiikewé, wogewé lépwo apulie te Padué na geé mu Filipi, me lépwo apihuô me lépwo dikone. Wogewé lépwo apulie te Padué, be geé mu he Kériso Iésu.

² Wâé heme e mu pelewé a *pipwoééhe tice ja kon me a péém na e âbé mu ko Padué Caa tenye, me Iésu Kériso, Padaame henye. Adéikewé!

E pwo-olé te Padué wo Paulo

³ É ati he ni benaamwon na é niimikewé hen, ke é pwo-olé te Padué kowé. ⁴ Be é te pipwodéén taaci, ne he ni pwopwoiitihi tong me dewé. ⁵ Be geé picani tong ko a bwo patemehi na a *Pwooti Wâé, tabuhi he geé mi céihi, dieli jena.

⁶ Wo Padué, ke e tabuhi a penem na te nihe wâé ne he ni pwonimewé. Ke é céihi me mwoiu pie, e bo nihe penem kowé, ke e bo panebwénihi ha ace tan celi e bo mwojuia mwobé hen wo Kériso Iésu.

⁷ Nihe eânimung dewé! Ke wonaa a pwonimung kowé ati, be geé te nihe picani tong ne he ni penem na e ne tong wo Padué. [Ke genye tai hegi neibuhi a *adéihi ten] jena, he é mu he

---

1:1 1.1 Apostolo 16.12–40 * **1:1** 1.1 Woéo—Grek: Wogemu. Wo Paulo na e pwotii, kehe icehi ana e habwii pie, céiu pwonimelu me Timoté he e mu pelen. **1:6** 1.6 1 Korénit 1.8

karépu; pwohewiin ânebun [he mwo time uce téele cieéo].

É ha a benaamwon naa, ke é pwopahi a Pwooti Wâé, ke é patemehi te ni apulie beme lé céihi ne kon. ⁸ Éa, e te temehi wo Padué pie, é pii a juuju. Be é nihe tai pipwoééhewé pwohewii a bwo pipwoééhewé te Kériso Iésu.

⁹ Wonaa a pwopwoiitihi tong, beme o piubwo da a pipwoééhe tewé. Wâé heme géé temehi ehi [a céihi na e mu konye]. Ke wâé heme géé temehi pineitééhi aceli wâé me aceli ta. ¹⁰ Ke me wonaa, ke géé o alihi temehi ana wâé me ana juuju, [beme géé mulie hen]. Ke é ha a tan na e bo mwojuia mwo hen wo Kériso, ke o te tice ta kowé celi me tautikewé kon. ¹¹ Ke e o te nihe wâé ke hején ni acehi ni penem dewé, é mu ko ana e mulie kowé wo Iésu Kériso. Ke [wo lépwo apulie, ke lé] bo alihi *a wâé te Padué, ke lé bo pipaunueng.

E piân a Pwooti Wâé

¹² Lépwo bééng acéihi, nimung me géé temehi pie, a bwo mu he karépu tong, ke [pwo a naado na wâé hen. Be] é mu ko anaa, ke e te nihe piân a Pwooti Wâé. ¹³⁻¹⁴ Be wo lépwo coda na lé mu ha a pomwa te pa gupéno, ke ati ni apulie éni, ke lé caa temehi pie, é mu he karépu ko a bwo penem dong ne ko Kériso. Ke hiwon ni acéihi na e nihe pamwoiulé wo Padaame, beme time uce abwobwo jélé me lé patemehi a pwooti ten.

15-17 Be hiwon nina lé pwojepule ko Kériso mu he ni pwonimelé na wâé. Be lé temehi pie, é mu he karépu mu ko a bwo *pajuujuhi na a Pwooti Wâé. Ke lé temehi pie, [wo Padué na e] ne tong a penem ce.

Kehe pwo lépwo béén na lé patemehi a pwooti é mu ko a pipwokon delé. Be nimelé me lé wédeniéo. Ke lé pwo me é mu he ni picani, he é mu éni.

18 É hemepie lé pwo ni penem de Kériso mu he ni ju pwonimelé, ai é heme lé te piniimilé cehi, ke te ju piticenaado ne kon. Be patemehi a nii Kériso mu ko nina lé pwo. Ke é pipwodéén jena ko ninaa. Éa, é te cuwo ko pipwodéén.

A mulihe Paulo me de Kériso

19 É pipwodéén, be é temehi pie, geé pwoiitih me dong, ke e nihe picani tong a *Jenen Iitih te Kériso [ke e wéihi a jenung]. É mu ko anaa, na é céihi pie, o bo tuwoéo [mu he karépu].

20 Nihe nimung me [woéo pa apenem ehi te Kériso. Ke] me o time uce tanim jo [ko ni penem dong] ke me time uce piwâ jo me é habwii pie, te nihe ubwo Kériso†, é hemepie é mulie, ai é hemepie é mele. 21 Be é hemepie é mulie, ke é mulie me de Kériso. Ke é hemepie é mele [me de Kériso] ke nihe wâé mwo. 22-23 Be caa nihe nimung me é mu pele Kériso dieli mwo, be a naado na te junihe wâé wéden.

1:19 1.19 2 Korénit 1.11 † **1:20** 1.20 Me é habwii pie, te nihe ubwo Kériso—Grek: Me pipaunu Kériso ne ha a ééng. **1:21** 1.21 Galat 2.20 **1:22-23** 1.23 2 Korénit 5.8

Kehe icehi ana te nihe hiwon ni bwo niimihi-naado tong‡. Be é hemepie é tee mulie éni pwo bwohemwo§, ke é o tee pwo ni penem na wâé me den. ²⁴⁻²⁵ Ke o wâé me dewé, heme é mu éni pwo bwohemwo, beme é picani tewé, beme o piubwo ngen a céihi me a pipwodéén dewé. Ke é mu ko anaa, na é céihi pie e o mwo te ne tong wo Padué, me é mwo te mu éni. ²⁶ Wonaa, hemepie é âdé céiikewé, ke geé o pipwodéén me pipaunu Kériso Iésu, é mu ko nina e pwo me dong.

Ni pihuô te Paulo ne te ni Filipi

Geé tee cumang

²⁷ Ana wâé me dewé, ke me geé mulie cehi a Pwooti Wâé te Kériso. Ke é hemepie é âdé caniêkewé, ai é hemepie time é uce âdé, ke é o bo téne pie, geé cumang ne he ni céihi tewé, ke me geé pipenem ibu ne ha a pwonime na céiu. Be geé [pwohewii lépwona lé] pwopa, ke wâé heme geé penem me mwoiu, beme ubwo a céihi tenye na e âbé mu ko a Pwooti Wâé*.

²⁸ Geé nemwo pwo me mwotikewé ko lépwona lé cuwodekewé. Be [é hemepie geé mwoiu] ke lé o alihi pie lé o patieden ati dieli mwo. Ke geé o temehi pie [geé piwéden, ke] e o bo celuimikewé wo Padué.

---

‡ **1:22-23** 1.22-23 1re phrase—Grek: Time é uce temehi ana é pipégali. Be piteéo ne ko lupwo piduaan. § **1:22-23** 1.22-23 Éni pwo bwohemwo—Grek: Ha a éé apulie. **1:27** 1.27 Éfésó 4.1; 1 Tésalonik 2.12 * **1:27** 1.27 Dernière phrase—Grek: Geé pwopa...me de a céihi [tenye] ne ko a Pwooti Wâé.

²⁹ Be weeng, ke e ne tewé a céihi ne ko Kériso, ke weeng mwo, ke e ne me geé mu he ni picani be wogewé lépwo apulie ten.

³⁰ Be woéo mwo, ke é te nihe mu he ni picani me den, jena na ni, pwohewiin ânebun, [he é mwo mu pelewé]. Be geé caa alihi a bwo pwopahi nen dong [a Pwooti Wâé]. Ke a penem naa, ke tai ni penem denye ati†.

2

Geé piténédekewé

¹ E pamwoiukewé na a mulihewé ne he Kériso, ke e pwopweehi ni pwonimewé na a pipwoééhe ten. Ke a *Jenen Iitihi, ke e pineibukewé me weeng. Ke geé pipwoééhewé mu he ni ju pwonimewé. ² É mu ko anaa, ke [é cuwokowé pie] me geé piténékewé. Wâé heme céiu a pipwoééhe tewé, ke me céiu a pwonimewé, ke me céiu a bwo niimihinaado tewé. Be, me geé wonaa, ke nihe ubwo a pipwodéén dong.

³ Ke geé nemwo niimihi pie, te nihe pwonaado ne kowé, ke geé nemwo penem beme geé pihabiikewé. Kehe geé pwo me piwahin gewé, ke geé pipaunu lépwo béén. ⁴ Geé nemwo piniimikewé cehi, kehe geé hane aceli wâé me de lépwo béén.

Geé pwohewii Iésu

⁵ Wâé heme geé pipwohewii Kériso Iésu ne he ni bwo niimihinaado tewé, me ni bwomu tewé.

1:29 1.29 Apostolo 16.19–40 † **1:30** 1.30 Grek: Be genye pwo a pa na céiu. Be li geé alihi pie [é pwo a pa naa]. Ke é jena na ni, ke geé téne mwo pie é mwo teko pwo. **2:3** 2.3 Galat 5.26 **2:4** 2.4 1 Korénit 10.24

- 6 Be te céiu julu me Padué
ne ha ati ni naado.
Kehe time e uce cile
[a bwo ubwo nang].
- 7 E patupwo atebwo ten.
E patupwo ati.
Ke e pé a éé apulie,
ke e penem tice ja kon.
- 8 E pwo me piwahin nang.
E piténeede Padué
die ko a bwo mele ten,
a bwo mele ne ko a *kuricé
[pwohewii ne ko ni cabin
de ni apulie ati].
- 9 Kehe e pineeng da wo Padué.
Ke e ne ten a nii apulie
na te nihe ubwo wéden.
- 10 Beme é ne he nii Iésu,
ke lé tidihi jililé ne he pwahamiin
ati ni naado jeda he *miiden,
ke éni pwo bwohemwo,
die ha amu te ni amele*.
- 11 Ke ati ni pwocihe
ke lé toii da pie:
Wo Iésu Kériso, ke Padaame!
Beme a bwo pipaunu Padué Caa.

Geé ceni ha a melepiing

2:6 2.6 Ioane 1.1–2, 17.5   **2:7** 2.7 Ioane 1.14; 2 Korénit 8.9
2:8 2.8 Ébéru 5.8, 12.2   **2:9** 2.9 Apostolo 2.33; Ésaïe 45.23;
 Éféso 1.20–21; Ébéru 1.3–4   **2:10** 2.10 Roma 14.11   * **2:10** 2.10
 Amu te ni amele—Grek: Haahi a bwohemwo. Be lé niimihi wo
 lépwo Juif pie, pwo a amu te lépwo amele ne haahi a bwohemwo.
2:11 2.11 Roma 10.9

¹² É he é mwo mu pelewé, wogewé lépwo ju bééng, ke geé piténeedeó. Ke wâé heme geé te cuwo ko piténeedeó jena ni, heme tieéo pelewé. Geé nihe paciiti Padué†. Ke geé penem den ati ne he ni naado, ke geé pipenem ibu, beme te wâé a mulihewé‡ ne kon. ¹³ Be e ko penem kowé wo Padué, ke e bo pwo me wâé tewé ana nimen kon. Ke e bo ne ce niihewé, me geé piténeedeeng.

¹⁴ [É ne he ni mulihewé me ni penem dewé] ke geé nemwo pipéele me pihuu ne kowé, ¹⁵ beme o te tice celi ta pelewé, ke me o te tice celi o tautikewé kon. Ke me wogewé ni naî Padué na wâé gewé, ne ha awieme ni apulie pwo bwohemwo, na ni agele, me ni apulie na ta jélé. Be me wonaa, ke geé o pwohewii ni ceni na lé niê heme bwén, ¹⁶ he geé pé nge céilé a pwooti ko a mulip§.

Heme geé wonaa, ke é o nihe pipwodéén kowé ha a tan na e bo mwojuia hen wo Kériso. Be é caa te junihe pineéo me dewé, pwohewii pa atéte ne ha a pitéte. Ke é o nihe pipwodéén, heme pwo acehi ni penem dong me dewé*. ¹⁷ Ke wieli [é o mele me dewé, ke] é o patupwo a mulihung pwohewii a *âpwailo ne te Padué. Ke genye o bo ne, pehi a âpwailo na geé ne ten mu ko ni

† **2:12** 2.12 Geé nihe paciiti Padué—Grek: Geé pwo me mwotikewé ke éjén gewé. ‡ **2:12** 2.12 Mulihewé—Grek: A bwo celuimikewé. A bwopiinen pie, a mulihe ni acéihi na lé pimu ibu. **2:15** 2.15–16 Daniel 12.3; Filipi 1.10; 1 Tésalonik 2.19

§ **2:16** 2.16 1re phrase—ai Geé cumang ne he ni pwooti ko a mulip. * **2:16** 2.16 3e & 4e phrase—Grek: Beme pipii dong ha a Tan de Kériso pie, time uce piticenaado ne ko a pitéte tong ke a penem dong.

céihi tewé ne kon. Ke hemepie wonaa, ke é bo te nihe pipwodéén ko anaa. ¹⁸ Éa, wâé heme genye pipwodéén ibu.

É pahede Timoté me Épafrodite

¹⁹ É niimihi pie, é hemepie wâé te Padaame Iésu, ke é pahede Timoté lé céiikewé, beme é téne ce jepule kowé, beme pamwoiuéo. ²⁰ Te icehi Timoté, na piwie nina e mu he ni pwon-imemu. Ke te tice pace céiu celi e niimikewé, kehe te weeng cehi.

²¹ Be wo lépwo béén, ke lé te muko hane ce wâé telé, kehe time lé uce hane ce penem celi wâé te Kériso Iésu.

²² Kehe icehi ana géé temehi pie, e nihe picani tong wo Timoté. Be gemu pwohewii lupwo âmehi, na gemu pipenem ibu ko a bwo patemehi na a Pwooti Wâé. ²³ Ke anaa kuti ana é niimihi pie, me é bo neeng lé céiikewé, hemepie é temehi ce huô kong ne éni. ²⁴ Ke é ne kong, ke é temehi pie, é o âdé céiikewé. Be é te nihe céihi ne ko Padaame.

Geé hegi ehi Épafrodite

²⁵ É jena ni, ke é niimihi pie, me é ne lé mwo céiikewé pa céiu acéihi béénnye: wo Épafrodite, pali géé neeng bé céiiéo, beme e picani tong. Be gemu te nihe pipenem ibu pwohewii lupwo apwopa [he gemu pii beetihi a Pwooti Wâé]. ²⁶ Nihe nimen me e alikewé ati. Be te nihe téé a pwonimen, he [e téne pie] géé téne a bwo cunu nang.

²⁷ Te a juuju pie, nihe cunu nang ânebun, be e caa pwo me e mele. Kehe e pipwoééhen wo Padué, ke caa te wâé nang mwo. Ke heme wonaa, ke woéo mwo, be e caa celuimiéo koja a téé na nihe ubwo.

²⁸ Nimung me é neeng lé céiikewé, beme geé o pipwodéén, ke me caa time é o uce gia kowé.

²⁹ Geé hegieng ehi ha a pipwodéén, pwohewii a bwo hegi nen denye pa acéihi béénnye ne he nii Kériso. Be wâé heme geé paciiti ni apulie na lé pwohewiieng. ³⁰ Be e pwo me e mele, he e penem me de Kériso. Ke e wonaa, beme e picani tong, ha a benaamwon na time uce jan ne kowé me geé picani tong, wonaa mu ko a bwo pimu ité tewé.

3

A junaado ke me nye temehi Kériso

¹⁻² É panebwénihni a bwo niimihinaado tong ce ne tewé, lépwo acéihi bééng: Wâé heme geé pipwodéén ko a bwo mu tewé me Padaame.

Pipwocile nina ta ni penem delé

Time uce piwâ jo me é pii mwo pie: Geé pipwocile lépwona ta ni penem delé. [Geé te ûmiê ke pipwopweekewé.] Be lé pii pie, wâé heme *pwotegoop tenye ati [wogenye na nye céihi ne ko Iésu]. Woélé lépwo wotaahen! Nimelé me tahagéi a céiu duaan mu ko a éénnye. Kehe icehi ana te piticenaado ne kon.

³ Be a ju tegoop, ke [e he ni pwonimenye. Ke] wogenye, [ke a ju bele te Padué]. Be nye penem

me den ko a *Jenen Iitihi. Ke time nye uce pipii denye ko nina nye pwo ne he ni éénye, kehe genye te ju pii cehi ana e pwo wo Kériso Iésu me denye.

⁴ É hemepie pwo pace céiu celi jan me e pipii den, ke o woéo. Ke é hemepie lé niimi ne ce béén pie, nihe pwonaado ne ko ni penem delé, ke woéo ke é wédenilé. ⁵ Be woéo, ke pa ju *Juif, pa *Isaraéla, mu ha a pwomwoiu te *Benjamin*. Ke pwotegoop tong ne he na 8 ni tan alecehe a bwo piciléó [âcehi a bwomu teme lépwo Juif]. Ke woéo pa céiu bée lépwo *Farasaio [a céiu dihe pwoiitihi teme] na geme nihe mu ko ni *patén de Moosé. Ke woéo, ke pana é te junihe piténedehi ni patén, ⁶ die ko ni cuwo nahi patén†.

Ke é nihe pineéo [me de a pwoiitihi tong] die ko ana é pwotahi ne ko ni acéihi ne ko Iésu. [Be é te niimihi pie, é pwo aceli nime Padué kon.]

Ticenaado ne ko ni penem dong

⁷ [É ha a benaamwon naa] ke te junihe junaado ne tong ninaa. Kehe é jena ni, ke é caa temehi pie, te ju piticenaado ne kon, watihen [ana e pwo] wo Kériso. ⁸⁻⁹ Ana junihe pwonaado ne kon, ke ana é temehi Kériso Iésu, Padaame hung. Ati ni naado, ke te piticenaado ne kon koja anaa. Ke ati ninaa, ke pwohewiin heme te ju ni cabin,

---

3:4 3.4 2 Korénit 11.18   **3:5** 3.5 Luka 1.59; Apostolo 23.6; 2 Korénit 11.22   * **3:5** 3.5 He pwo grek, ke e hen ni pwooti ce: Pa Ébéru na é piâbeele mu ko ni Ébéru.   **3:6** 3.6 Apostolo 8.3   † **3:6** 3.6 Die ko ni cuwo nahi patén—Grek: Ke caa te tice ace céiu naado celi me pipé ne kong (irréprochable).   **3:7** 3.7 Mataio 13.44,46   **3:8-9** 3.9 Roma 3.21-22

ke é tai necu ati. Be é mulie ko Kériso, ke wo Padué, ke e pwo me mwomwon jo ne he pwahamiin, watihen a céihi tong ne ko Kériso. Kehe time uce é mu ko ace bwo piténehi nen dong ni patén.

¹⁰ Nimung me é te nihe temehi Kériso me a junuu [Padué] na e ne me e mulie cemwo mu ha amele. Ke é pé ce panung ko a bwo mu he ni téé me picani, ke a bwo mele ten, beme é pwohewiieng. ¹¹ Be é hemepie wonaa, ke é céihi pie [wo Padué, ke] e bo pamulipiéo mu ha amele, pwohewii Kériso.

Pitéte beme géé nihe âdé

¹²⁻¹³ E caa celuimiéo wo Kériso Iésu, beme woéo pa apulie na é hején ke wâé te Padué jo, beme mang a céihi tong. Kehe time é uce pii tewé, wogewé lépwo acéihi bééng, pie caa wâé jo, ai é caa tehene nge ko a tai ko pitéte. [Be mwo te nihe bwali a pwaaden.] Ke é te omehi cehi a pwaaden na e ânebuhung, kehe time é uce niê nge alece‡. Ke é te junihe pineéo me de a naado na céiu: ¹⁴ É téte ati ko a niihung, beme é hegi a cemung na e todeéo ne kon§ wo Padué, é mu ko ana e pwo wo Kériso Iésu me denye*.

3:10 3.10 Roma 6.3-5, 8.17   **3:12-13** 3.12 1 Timoté 6.12,19
 ‡ **3:12-13** 3.12-13 Grek: 12Time uce tééle wâé jo. Ke é pihane, beme é pé ace cemung, be woéo, ke e pééo wo Kériso. 13Time é uce niimihi, wogewé lépwo âjiénung, pie caa mu ne tong anaa. Ke é necu ni naado na e cééng, ke é téte benihi ana e ânebuhung.

3:14 3.14 1 Korénit 9.24   § **3:14** 3.14 A cemung na e todeéo ne kon—ai A mulip na mwo coho na e jeda.   * **3:14** 3.14 É mu ko ana e pwo wo Kériso... ai He e todekenye, na e pwaadeniin bé wo Kériso Iésu.

¹⁵ Wogenye ati na genye cumang ne he ni céihi tenye, ke wâé heme wonaa ace bwo niimihinaado tenye. Ke mepie pi-ité ce bwo niimihinaado te lépwoce béén ne ko ace céiu naado, ke e bo habwii telé wo Padué a juuju ko ninaa. ¹⁶ Ke wâé heme nye piengen ibu, âcehi ni pihuô na genye caa âcehin dieli jena na ni.

Geé pipwohewiiéo

¹⁷ Wogewé, lépwo acéihi bééng, ke wâé heme geé pipwohewiiéo. Ke geé pipwohewii mwo lépwona lé pipwohewiikeme.

¹⁸ [Geé pipwocile ni huô tewé.] Be é caa pii tewé ânebun pie, te nihe hiwon ni acéihi na lé â cubwonihi a *kuricé te Kériso, mu ko ni huô telé. Ke [nihe piwahin jo ko ninaa, ke] é é.

¹⁹ Woélé, ke lé te ju pinenimelé cehi ne ko ni naado pwo bwohemwo. Ke lé pinelé ati ne ko nina nimelé kon na ta[†], ke lé pipii delé ne ko nina me tanim jélé kon. Tai ninaa, ke e o péélé nge ha a mele [ité koja Padué dieli mwo].

²⁰ Ke hemepwo é ne konye, ke wogenye ni apulie he miiden, é he na e tebwo lang wo Padaame Iésu Kériso. Ke genye mwo te ucéihi a bwo mwojuia cemwo ten, beme e bobé celuimikenye. ²¹ Ke e bo taatééhi a éénye na tice niihen, ko a junuun, beme pwohewii a één na te junihe wâé wéden. Ke é ko a junuun naa, ke e bo piwéden ati koja ni naado, ke e bo pihuô telé.

3:15 3.15 1 Korénit 2.6   **3:17** 3.17 1 Korénit 4.16   **3:19** 3.19
 Roma 16.18   † **3:19** 3.19 Ke lé pinelé ati ne ko nina nimelé kon
 na ta—Grek: Ni nalé ke ni duéé helé.   **3:20** 3.20 Éfeso 2.6,19
3:21 3.21 1 Korénit 15.28,43–53

4

Ni béé pihuô te Paulo

¹ Lépwo ju bééng, nihe nimung me é alikewé mwo. Be é te nihe pipwodéén kowé, be wogewé lépwo acehi ni penem dong*. Kehe é ilehi kojakewé pie, geé te cumang ne ko Padué.

² Wogeu, [lu ewa toomwo] wo Évodi me Sintike, é ilehi kojakeu me mwoiu pie, geu piténekeu me céiu geu ne ko Padaame.

³ Ke é ileko, go pa ju bééng ko penem† pie, go picani telu. Be te junihe binyi a bwo penem deme me woilu, me piân a Pwooti Wâé; a penem na geme pwo, me Klément, me lépwo béén. Ke wo Padué, ke e caa tii ni niilé, ne ha a tii ko ni apulie na lé bo hegi kojaeng *a ju mulip dieli mwo‡.

Geé tee pipwodéén taaci

⁴ Geé te cuwo ko pipwodéén, he geé te mu ko Padaame. Éa, é te pii mwo pie, wâé heme geé tee pipwodéén!

⁵ Ke wâé heme bwala gewé ne ko ati ni apulie. Be e o caa mwojuia cemwo wo Padaame. ⁶ Geé nemwo gia ko ni naado, kehe geé pwoiitihi da céii Padué, me geé ilehi kojaeng ce naado celi tieden kojakewé. Ke geé cuwo ko pwo-olé ten.

4:1 4.1 1 Tésalonik 2.19–20 * **4:1** 4.1 Wogewé lépwo acehi ni penem dong—Grek: Wogewé a kuron dong. **4:3** 4.3 Luka 10.20 † **4:3** 4.3 Pa ju bééng ko penem—Wo Paulo, ke e pacihe pa céiu béén ko penem, kehe time e uce pii a niin. ‡ **4:3** 4.3 Tii ko ni apulie na lé bo hegi...a ju mulip dieli mwo—Grek: Tii ko a mulip. Omehi mwo Pii Beetihi 3.5. **4:5** 4.5 Ébéru 10.25; Cang 5.8–9 **4:6** 4.6 Mataio 6.25–34; Kolosé 4.2

⁷ Ke a péém na e âbé mu ko Padué, ke e bo wéihi ni pwonimewé me ni bwo niimihinaado tewé, na e he Kériso Iésu. Ke a péém naa, ke te junihe wédenihi a bwo niimihinaado tenye, [lépwo apulie].

Geé tee mu ko ana wâé

⁸ É panebwénihi a bwo niimihinaado tong ne éni, wogewé lépwo acéihi bééng: Wâé heme geé nenimewé ne ko nini:

Nina wâé;

Nina juuju;

Nina *adéihi;

Nina hején;

Nina nye pipaciitih;

Nina nye picedihi;

Nina e ha a pwéélang;

Nina *mwomwon ne he pwahamii Padué.

⁹ Ke geé pipwohewiiéo, ne ha ati nina geé picaa mu kong, ke nina geé hegi mu kong, ke nina geé téne heme é pii, ke nina geé alihi heme é pwo. Ke e bo mu pelewé wo Padué, pana e ne a péém.

E picani tenye wo Kériso

¹⁰ [É te temehi pie] te junihe ubwo a pwonimewé kong. Kehe icehi ana é dieli jenaa, ke time uce hiwon ni benaamwon na jan ne kowé me geé habwii a pipwoééhe tewé me dong. Ke é jenaa ni, ke é nihe pipwodéén ko Padaame, be e caa ne tewé a bwopwonon, beme geé picani tong [ko ni âpipati tewé].

¹¹ Time é uce pii tewé pie, tieden kojaéo ace céiu naado. Be é caa te temehi me é mulie ko nina pwo ne tong. ¹² Be é te hegi nina e te tuie ne kong, ne ha ati ni piduaan me ati he ni benaamwon. Ke é te temehi mulie, é hemepie hiwon dong, ai é hemepie te tice tong; ai é heme pwoluu jo, ai é heme menung. ¹³ Be tai jan ne kong ati ninaa, é mu ko Kériso na e pamwoiuéo.

Olé tewé ko ni âpipati

¹⁴ Kehe icehi ana te nihe wâé [tong, nina géé pwo, mu he ni pipwoééhe tewé] wogewé lépwo ju bééng, lépwo Filipi. Be géé caa picani tong, he é mu he ni picani.

¹⁵ Géé niimihi [a bwo mulie tong] he li é engen mu ha a province Macédoine, beme é pii beetihi a Pwooti Wâé [ne pelewé]. É ha a benaamwon naa, ke te tice mwo ce béé acéihi celi lé niimihi pie, me lé picani tong ko mwani: te wogewé cehi.

¹⁶ Ke é he li [é engen kojakewé, ke] é mu ha a pwomwo ubwo Tésalonik, ke géé piohiwon ko patiéó.

¹⁷ É hemepie é pii tewé ati ninaa, ke time é uce hane mwo a pipwoééhe tewé! Kehe icehi ana é te temehi pie, é hemepie géé ne, ke géé o te hegi ace cemewéŠ. ¹⁸ Be ni âpipati tewé ne tong, ke pwohewii a *âpwailo te Padué na te junihe wâé.

É ne ko nina géé ne tong na e pwaadeniin bé wo Épafrodite, ke é te hegi ne ha a pipwodéén.

4:13 4.13 2 Korénit 12.10   **4:15** 4.15 2 Korénit 11.9   **Š 4:17**
4.17 Grek: Time é uce hane ce âpipati, kehe é hane ce acehin celi ubwo me dewé.

Be tai pwo ne tong nina nimung kon. Be caa nihe hiwon, ke caa nihe wéden.

E bo ne tewé nina tieden

¹⁹ [E bo adéikewé] wo Padué hung ko ni wâé ten na nihe hiwon. Ke e bo ne tewé ati celi tieden kojakewé, na e pwaadeniin bé wo Kériso Iésu.

²⁰ Wâé heme nye pipaunu Padué Caa, dieli mwo. Amen! Wâé heme wonaa!

Bépinelé

²¹ Geé tai pwobwocu ati te [lépwo acéihi na lé mu pelewé: wo] lépwo apulie te Padué, mu ko Kériso Iésu. Ke lé pwobwocu tewé mwo wo lépwo acéihi béénye na élé éni. ²² Ke lé pii mwo pie bwocu tewé wo lépwo acéihi na lé penem ha a pomwa te pa daame he lépwo Roma, me ati lépwo béé acéihi mwo.

²³ Wâé heme e mu kowé ati a *pipwoééhe tice ja kon de Padaame Iésu Kériso.

Adéikewé!

**Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho
Cemuhi: Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho (New
Testament)**

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cemuhi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

f8ee0ae8-19d4-5493-b0f2-3132fc194785